

[Transcript] Dagens Eko / Attackerna som kommer allt närmare Putin

Johanna, vad tror du är syftet med de olika attackerna som skett inne på rysk mark på senare tid? Att visa ryssland och ryska makthavare att man inte kan gå ostrafade ur det man har startat.

Det här är Dagens Eko med Robin och Lin. I dag. Attackerna som kommer allt närmare på din.

Det är söndagen 2 april i St. Petersburg. I videon från en övervakningskamra syns en ung kvinna i svart kappa gå längs trotturen. Hon bär på någon slags låda.

I gathörnet ligger ett café, Street Food Bar No. 1, som drivs av svärsånen till den ryska privatarkitekten med en vagngruppens ledare Gevgeny Prigorzing.

Kvinnan öppnar dörren och går in. Där innehåller en rysk militär, bloggaren och krigspropagandisten Bladlen Tartarski ett föredrag framför en stor bild på honom själv med olika vapen.

På filmer från det här eventet så syns hur han får ta emot en gylrenäs staty present. Kort därefter sker en explosion.

Glasrut och flyger ut. Bland cafébord och stolar, huller och buller, krossat glas och sprängd damm irrar skadade omkring.

Det blöde kraftigt från en mans huvud. Bloggaren Tartarski överlever inte.

Gäster Johanna Melén, tidigare moskvakorrespondent.

Jag tänker att vi ska gå igenom några av de här dåden som skett in i Ryssland och vilka det är som tros ligger bakom.

Om vi börjar med sprängningen på Cafet i St Petersburg. Måltavlan där, den här militärbloggaren. Vem är han?

Jag vill att Lenn Tartarski som är född Maxim Fomin i staden Makhejvka i Donetsk regionen i Ukraina från början.

Han har blivit känd som en av de här nere krigiska aggressiva militärbloggarna som vill att den ryska armén ska gå ännu hårdare fram i Ukraina.

I början av den födelskolliga ryska invasionen återvände han hem till Ukraina för att strida på den ryska sidan.

Men det tog sig också rollen som någon slags krigskorrespondent bland annat i de mediestrukturer som har skapats av

vagnare gruppens grundare Gevgeni Prigorzin och det som många lyfter fram i samman med hans våldsamma dödare i april

var ju en video som han själv lade ut i sina sociala medier.

Husten 2022 när man i Kreml palatset firade då att man hade från rysksida annexerat fyra ukrainska områden

och han befinner sig inne i en av de tjusiga salarna i Kreml.

Med guldornament och kristall kronor, han är självklädd i svartkostym.

Ladenta Tarske går omkring där med sin mobil och filmar sig själv, tittar in i kameran, ser oerhört nöjd ut.

Säg någonting i stil med att vi kommer slå alla, vi kommer döda alla, vi kommer skäla allt som ska skälas.

Ett väldigt aggressivt språkbruk som går ut på att avhumanisera ukrainerna, att beskriva dem som styrda av en nazistisk regi med Kiev och alla mindre den där videon när beskedet kom

och han hade dödat sig den här attacken i St Petersburg.

Precis som i andra sådana här fall så blev Ladenta Tarske större efter sin död

än vad han kanske var för, till exempel så fick han tapperhetsmedal i postumt av president Vladimir Putin.

Om vi går då till det många undrar efter det här dådet, vem ligger bakom, vem dödade honom?

Den som greps kort efter det här dådet var 26-åriga St Petersburgs bondaria Trepova.

Han hade burit med sig den här statyn som ju föreställde Ladenta Tarske.

Det var en viss dö av honom i guld.

Ganska snabbt så dök hon upp i filmklippes, publicerade av Ryskpolis.

Hon ser ju lite blek, lite rädd ut helt enkelt, fick det inte konstigt i den situationen.

Och får frågor då av någon från en förhørsledare som frågar henne, vet du varför du är här?

Och då svarar hon, ja det var för att jag var på den här kvällen medelad Ladenta Tarske.

Och vad var din roll där, får hon sedan frågan och då säger hon,

jag var dit en statuett och gav till honom den sista frågan,

från vem fick du den där statuetten och då säger hon,

det vill jag svara på lite senare.

Och den version då som kom från den ryska polisen var att

hon hade gjort det här på uppdrag av den ukrainska regimen

och från ukrainsk sida så sa man ju att man inte hade någonting med det här att göra.

Man utför inte dård utomlands eller i Ryssland.

Men sen så finns det också en rysk avhoppad дума ledamod som heter Ilja Panamaryov, som själv numera är ukrainsk medborgare.

Och han har i det här fallet och i andra fall hävdad

att de som ligger bakom den här typen av dård är en organisation

som kallas för den nationella republikanska armen

och det där uppgifter som inte har kunnat verifieras,

han har sagt att det handlar om en grupp av ett 20-tal radikala unga aktivister

på vänsterkanten som har gått in för att göra den här typen av dård inne på ryskt territorium.

Och den här gruppen NRA, vet vi om de ens existerar?

Nej, det vet vi inte, den här ryske politiken.

Han hävdar med bestämdhet att de existerar och att han har varit i kontakt med dem,

att de vill via honom sprida sitt budskap.

Men han säger också att de måste verka i största hemlighet och därför trädar de inte fram.

The governor of a Russian border regions says local forces have shot down drones

as it battles fighters jets who have crossed from Ukraine.

Om vi tar oss då till gränsområdena mellan Ryssland och Ukraina inne på ryskt territorium

även där har det ju skett ett antal attacker. Vad handlar det om?

Ja, det är ju en väldigt anmärkningsvärd händelser.

Kedja som började i början av maj månad med beskjutning mot platser

i Belgorod-regionen nära den ukrainska gränsen.

Byggnader som har sats i brand, drönare har slagit ner i själva staden,

Belgorod lite längre in i landet.

Det finns också uppgifter om att två kvinnor ska ha dödat när bilen av färdare har träffats.

Och de som tar på sig de här dåden och som också har tagit sig över gränsen från Ukraina till

Ryssland

det är två grupperingar som kallas för Ryska Frihetslegionen samt den Ryska Frivillig Kåren som då består av Ryssar som har res till Ukraina för att strida på Ukraina sida.

De senaste dagarna har de till och med hävdad att de har tagit kontrollen över en helt liten by i Novia-Pavalsranka alldeles vid gränsen.

Och det där har delvis styrkt sig av Belgorod-regionens guvernör,

Vjertjislav Gladkov som nyligen sa att lokala maktavare inte kan ta sig in i den här byn.

Han förklarar inte varför de inte kan ta sig in där men bekräftar mer eller mindre att det finns en grupp militärer

som har tagit kontrollen där.

Och de här två organisationerna, de här paramilitära strukturer,

de säger att målet är att skapa en slags buffertzon mellan Ukraina och Ryssland.

Och deras mål är att fortsätta på samma sätt, att gå längre in i Ryssland.

De uppmanar också ryska soldater att byta sida, att gå över till dem

i kampen mot Vladimir Putins regime och målet är att styrta regimen med militära medel helt enkelt.

Båda beskrivs då som grupperingar av ryska medborgare som strider mot Putin.

De hävdar själva att de också ingår under den ukrainska medans styren av de verkar inne på Ukrainens territorium.

Finns det några huvudpersoner i de här grupperna du kan beskriva?

Ja, men det finns några personer då, framförallt den här ryska frivillig kåren.

Personer som av grävande journalister, framställs, som väldigt radikala, högerextrema personer som tidigare har visat sin försäljning för Hitler-Tyskland, för nazismen.

Det är på något sätt svårt att förstå, för det här måste ju vara ändå mindre grupperingar.

Hur de kan agera själva och ta över städer och sådär, mitt i ett krig?

Ja, de har egentligen inte tagit över någon stad utan det handlar om små små samhällen.

Men det här är ju någonting som många analytiker i Ryssland säger är ett tecken på hur Ryssland som stat

mer eller mindre håller på att tappa greppet om händelsutvecklingen.

Och den här ryska frivillig kåren och ryska frihetslegionen publicerade en video där de sa sig ha tre ryska krigsfångar som man hade tagit där och erbjöd då den lokala guvernören att komma till den lokala kyrkan

för att då i barmhärtighetens namn överlämnar de här tre mot att man då fick samtala med guvernören.

Det är en person som står flankerad av sina medstridare.

De är klädda i någon form av en militärkläder, kamouflarskläder.

De framställer sig som att de är ute i strid.

Det är ett mörkt litet rum.

På en bed med ett slags skydd för bränsgador med en dropställning i till sig ligger en av de här krigsfångarna.

Besidan står två andra av de här krigsfångarna.

Guvernören Glatkov svarade i en egen video där han kallade de här för banditer och terrorister.

Han är klädd i kostym och slips.

Han verkar väldigt besvära de här situationen.

Han kunde tänka sig att träffa dem, men inte på den plats de föreslåg utan längre in i regionen.

[Transcript] Dagens Eko / Attackerna som kommer allt närmare Putin

Det där mötet ägdes han aldrig i rum.

Men hela den här situationen är ju naturligtvis oerhört märklig att den tillåts pågå på ryskt territorium.

Och när det gäller den här brännande frågan på vem som uppdrag de egentligen arbetar och vilka som ligger bakom

de här attackerna inne på rysk mark, kan vi veta säkert om de agerar självständigt de här grupperna eller om det faktiskt är Ukraina som styr?

Nej, det vet vi inte heller.

Officiellt i Kiev säger man att det här är grupper som man inte styr över när de verkar utanför Ukraina.

Och de själva hävdar också att de agerar självständigt.

Men däremot finns det uppgifter om att de vapen de har använt är också den typen av vapen som används av den ukrainska armén

också vapen som har skänkts från västvärlden.

Så sanningen i det där är också väldigt svårt att veta.

Den tredje maj jord rör sig en ljuspunkt över den ryska maktens högberg kräml.

Och så plötsligt syns ett flammande ljusken.

Enligt Ryssland är det här en drönare med målet att döda president Putin.

Något Ukraina rakt av förnekar.

Tidigare har det också varit en serie drönare attacker mot exklusiva bostadskvarter innan i Moskva.

Ja Johanna, vad vet vi om de här drönareangreppen och vem eller vilka som ligger bakom dem?

Ja, det kom som en bokstavigen bliksvårdaren klara himmel för många Moskva bor

när de här plötsligt kunde se utanför sina fönster.

De här flygande föremålen kommer.

Det skedde också viss förstörelse, glasrutor som krossades och så men inga människor kom till skada.

Men hela den här händelsen var ju en chockgartad uppvaknande för många välberjade områden och utanför huvudstaden.

Personer ur den ryska, så kallade eliten, har byggt sig mindre palats bakom höga stängsel.

Det finns också uppgifter att en av de här drönarna ska ha exploderat

eller i alla fall funnits i närheten av president Putins eget residens.

Och vad Garova Västra-Omorsk var och att han själv ska ha befunnit sig där vid den här tidpunkten.

Självdram, kivske regime, har suttit i terroristiska aktier i Moskva regionen.

Det verkar inte vara en slump att de här drönarna har riktas just mot de platserna.

Nej, hur tolkar du det?

Nej men det här är ju vem som än har skjutit iväg de här drönarna.

Vill ju naturligtvis sända en signal om vilka man framför allt riktar sin redemot.

Det är den ryska makten, den ryska politiska ledningen, det ryska kapitalet.

Samma morgon så intervjuades kärnadsresident Volody Miselenskis

närmaste rådgivare Michail Uppadaljek i en rysk oppositions-youtube-kanal

där han fick naturligtvis frågan om det här.

Han förnekade att det här var ett verk från ukrainsk sida,

samtidigt kunde han inte riktigt dölja att det här inte heller gjorde honom någonting.

Han sa att före senare måste också i Ryssland inse att de här drönarna man skickar mot Ukraina

någon gång som en boomerang kommer att vända tillbaka till den andra sidan. Det är naivt att från rysk sida tror att den här typen av saker inte kommer hända efter att man har startat en fullskalig invasion av ett grandland.

Men du, Ukraina förnekar alltså att de ligger bakom de här drönarattackerna medan Ryssland pekar ut Ukraina även där om det inte skulle vara Ukraina.

Vilka skulle det vara då?

Det är ju väldigt svårt att veta en del säger att det skulle kunna vara ryska grupper typ den här republikanska armen som då hävdar att de ligger bakom dådet mot Bladlen Tatarski Militärbloggar hände.

Ja precis, det skulle kunna vara ryska partisangrupper som vill straffas sin egen makt men det är ju oerhört svårt att veta.

Jag läste nyligen en artikel som byggde på de här så kallade pentagonläckorna i USA där mycket underrättelse information har läckt ut.

Och bland annat fanns uppgifter om att i avlissnade samtal så ska Ukrainiens president Volodymyr Zelenskyy på ett sätt som man inte uttalar sig ut i inför omvärlden själv har uppmanat till mer attacker inne på ryskt territorium.

Det där vet vi inte om det faktiskt är så men det fanns mer de här läckorna.

Det där är ju väldigt känsligt också i förhållande till väst som förser Ukraina med stora mängder vapen och vapensystem där man absolut inte är intresserad av att Ukraina ska börja vända vapen mot Ryssland för då är man ju från väst rädd att bli indragen i en direkt militär konfrontation med Ryssland vilket man ju absolut inte vill.

Men du när det sker sprängningar på kaféen i St Petersburg och det occuperas byar inne i Ryssland och till och med flygdrönare över Moskva. Uppstår det en känsla av att kriget flyttar närmre porten också?

Ja men det är många som säger det nu att även om det inte alls går att jämföra med det som sker i Ukraina att nu har kriget också kommit till Ryssland till Moskva på ett rent praktiskt plan har närmat sig också den ryska ledningen att det här på allvar också drabbar dem.

Och när det gäller porting själv, man har ju fått en bild av att han är väldigt mån om sin egen säkerhet

gömmer sig mer eller mindre än bunker och sådär.

Tror du att det har en psykologisk effekt på presidenten?

Att det sker sånt här?

Ja men om en drönare flyger alldeles ovanför hans eget residens där han ligger och sover så tror jag att det absolut väcker känslor hos honom och jag tror inte han har lämnat sig oberörd av det här.

Tack så mycket Johanna.

Tack.

Programledare var Robin Olin, gäst Johanna Melén och jag som producerade i hette Katja Magnusson.

För att höra mer om Vladimir Putin rekommenderar vi också Radio Korrespondenterna Ryssland Den podden hittar du i appen Sveriges Radioplay.